

TEIT HÍREK

2026. AUGUSZTUS

Az atomerőmű szakemberei A HELYZET MAGASLATÁN VANNAK

5. oldal

Miniszterelnöki látogatás a Paksi Atomerőműben

Magyar Péter miniszterelnök és Kapitány István gazdasági és energetikai miniszter ismét a Paksi Atomerőműben tettek látogatást augusztus 4-én. Személyesen tájékoztak a kialakult helyzettel és az erőmű működésével kapcsolatban, és köszönetüket fejezték ki a Paksi Atomerőmű munkatársainak a felelősségteljes munkájukért.

A miniszterelnök és a miniszter megtekintették az atomerőmű irányítóközpontját és az erőmű hűtését biztosító szivattyúkat, jártak a turbinacsarnokban, valamint a hidegvizes csatornánál is. A bejárás során részletes tájékoztatást adtak az erőmű szakemberei az aktuális helyzetről és a személyzet előtt álló feladatokról. A Duna vízszintje aznap stagnált, ami

biztató fejleményt jelentett mind a vendégek, mind a Paksi Atomerőmű szakemberei számára.

Jelenleg (08.05.) a 2. blokk 230 MW teljesítménnyel üzemel.

A kialakult helyzetet a Paksi Atomerőmű, a MAVIR és az MVM szakemberei folyamatosan figyelemmel kísérik. Minden szükséges döntést időben, szakmai ala-

pon, a biztonságos működést szem előtt tartva hoznak meg.

Továbbra is kiemelten fontos, hogy a 17:00 és 22:00 óra közötti esti csúcsidőszakban mindenki lehetőségeihez mérten csökkentse villamosenergia-fogyasztását. Minden megtakarított kilowattóra hozzájárul Magyarország biztonságos energiaellátásához.

**Akár 20 %-kal csökkenthetjük
a felhasznált energia mennyiségét
anélkül, hogy a komfortérzetünk
csökkenne, ha 24 °C helyett
26 °C-ra állítjuk a klímát.**

SOK KICSI SOKRA MEGY.

Paksi
Atomerőmű

Az atomerőmű szakemberei a helyzet magaslatán vannak

Az alacsony vízállás miatt kialakult kritikus helyzet kapcsán kért és kapott személyes tájékoztatást az atomerőmű vezetésétől a TEIT. A társulás Ellenőrző Bizottsága és vezetősége augusztus 6-án járt az atomerőműben, ahol azt tapasztalták, hogy a szakemberek a helyzet magaslatán vannak.

A TEIT Ellenőrző Csoportja – a vezetőséggel kiegészülve – tett látogatást a Paksi Atomerőműben, hogy a kialakult helyzet kapcsán személyesen tájékozódjon az erőmű működéséről és a megtett intézkedésekről.

Baksa Ferenc, az Ellenőrző Bizottság elnöke elmondta, hogy minden, a megszokottól, tervezettől eltérő történésről sms-ben kapnak tájékoztatást a környék polgármesterei. Így volt ez most is, amikor a Duna alacsony vízállása miatt le kellett állítani három blokkot. Azonnal jelezték látogatási szándékukat, kérték, hogy közvetlen forrásból, részletesen megismerhessék a kialakult helyzetet és a közeli jövőben várható intézkedéseket. Baksa Ferenc hozzátette, szeretnék nyomon követni a továbbiakban is azt, hogy mi történik, mi várható, hogy megnyugtató választ adjanak a lakosság kérdéseire, esetleges kétségeire.

– Egyszerre kétségbeejtő és megnyugtató – jellemezte a látottakat dr. Bagó Zoltán. A TEIT elnöke kifejtette, hogy kétségbeejtő, mert jelentős kiesést okoz a nemzeti gazdaságban, illetve megnyugtató, mert

azt látták, hogy az erőműves szakemberek, akik huszonnég órában dolgoznak a probléma megoldásán, elképesztően magas szintű mérnöki tudással rendelkeznek, nagyon jó ötleteik vannak. Kiemelte, hogy ez egy gazdasági probléma. – Nagyon sokan még mindig Facebook-bejegyzésekből, kommentekből, álhírekből tájékozódnak, ezzel szemben

a valóság az, hogy semmiféle nukleáris kockázat nincs.

A kollégák a helyzet magaslatán vannak. Megnyugtató volt számunkra a tájékoztatás – összegezte.

– Csoportunkat Orosz József Attila, a Külső Technológiai Osztály üzemviteli technológiai vezetője kísérte, aki a melegvíz-visszakeverő műtárgynál részletes szakmai tájékoztatást adott az alkalmazott műszaki megoldásokról és az aktuális üzemeltetési helyzetről. A program részeként megtekintettük a turbinacsarnokot is, amelyet ezúttal egy, a megszokottól eltérő üzemállapotban láthattunk – számolt be az elnök.

Gáncs István alelnök kiemelte, hogy a három évtizedes múltra visszatekintő társulás számára kiemelten fontos, hogy a térség lakosságát hiteles, első kézből származó információkkal tájékoztassa. Ezért hozta létre az Ellenőrző Bizottságot is, amelyben a polgármesterek mellett civilek is helyet kapnak.

A bejárás során részletes tájékoztatást kaptak arról, hogy mindenki higgadtan, nyugodtan, a biztonságot előtérbe helyezve teszi a dolgát. – Mindenki nyugodt lehet,

magasan képzett, elhivatott szakembergárda dolgozik itt, a legnagyobb biztonságban működtetik az atomerőművet

– fogalmazott. – Mai látogatásunk ismét megerősítette, hogy a biztonságos üzemeltetés továbbra is a Paksi Atomerőmű legfontosabb prioritása – összegezték a társulás vezetői az atomerőműben szerzett tapasztalataikat.

Konténeres tárolási rendszerek – rugalmas megoldás a jövő kihívásaira

A Paksi Atomerőmű további üzemidő-hosszabbítására való felkészülés új feladatokat jelent a kiégett üzemanyag átmeneti tárolásának biztosításában. A jelenleg alkalmazott moduláris, kamrás, száraz tárolás (MVDS) bizonyítottan biztonságos megoldás a kiégett fűtőelemek kezelésére, azonban a további üzemidőből származó többlet kiégett üzemanyag miatt az engedélyezett telephely kapacitásának bővítésére van szükség. A szakértői elemzések két lehetséges megoldást vetettek össze. Az egyik a meglévő Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolója épületének bővítése, mely létesítmény üzemeltetésével kapcsolatban nagy mennyiségű tapasztalattal rendelkezik a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. A másik út a világ számos országában már elterjedt, az új atomerőművi blokkok kiégett fűtőelemeinek tárolására is előirányzott, nemzetközi szinten jó üzemeltetési tapasztalatokkal rendelkező konténeres tárolási technológia alkalmazása. Az elemzések eredményeként a jövőbeni tárolási igények biztosítására konténeres száraz tárolási megoldás alkalmazása mellett született döntés.

Az átmeneti tárolási rendszer kiválasztásánál természetesen számos szempontot kellett együttesen mérlegelni: a biztonságot, az engedélyezhetőséget, a létesítés és üzemeltetés feltételeit és az azok során megszerzett tapasztalatokat, a karbantarthatóságot, az öregedéskezelés megvalósíthatóságát, a gazdaságosságot, valamint a későbbi szállítási és nukleárisüzemanyag-ciklussal kapcsolatos lehetőségeket. Emellett fontos szempont a meglévő infrastruktúrához és technológiai rendszerekhez való illeszthetőség. A hosszú távú stratégiai rugalmasság biztosítása érdekében célszerű olyan megoldást választani, amely a jövőben várható műszaki, szabályozási változásokhoz is megfelelő alkalmazkodóképességet biztosít. Az összehasonlított technológiák közös célja a kiégett fűtőelemek hosszú távú, biztonságos átmeneti tárolásának biz-

A jelenlegi MVDS épület keleti és nyugati irányban is bővíthető 1-1 modullal

tosítása. Mindkét megoldás hatékonyan megakadályozza a radioaktív anyagok környezetbe jutását, miközben lehetővé teszi a fűtőelemek későbbi visszanyerését. A rendszerek moduláris kialakításuknak köszönhetően fokozatosan bővíthetők, és

magas szintű passzív

biztonságot nyújtanak.

A keletkező bomlási hő elvezetése mindkét technológia esetében természetes légáramlással történik, így működésükhöz nincs szükség folyamatos aktív hűtőrendszerre. A közös alapelvek mellett ugyanakkor a két technológia műszaki kialakítása és a tárolási koncepciója jelentősen eltér. Az MVDS épületben a kiégett fűtőelemeket egyenként szárítják, majd egyesével hermetikusan lezárt acél tárolócsövekbe helyezik, amelyek vasbeton kamrákban sorakoznak. A KKÁT ugyan moduláris kialakítású, azonban a bővítés lehetősége alapvetően az eredeti létesítményi struktúrához kötött. A további üzemidő-hosszabbítás miatt szükséges kapacitás biztosítása a meglévő rendszer esetében újabb tárolókamrák

kialakításával valósítható meg, amely a jelenlegi kialakítás szerint a létesítmény kétoldali irányba történő bővítését jelenti. A tároló nyugati oldalán egy ötkamrás, kamránként 527 tárolási pozíciót tartalmazó modul, míg a keleti oldalon szintén egy ötkamrás, de kamránként 703 tárolási pozíciót biztosító modul kialakításával biztosítható. Ezzel a teljes, 43 kamrát tartalmazó kiépítés biztosíthatná a Paksi Atomerőmű további üzemideje során keletkező kiégett üzemanyag átmeneti tárolását.

A konténeres rendszerek ezzel szemben eltérő megközelítést kínálnak: a tárolókapacitás nem kizárólag egy előre meghatározott létesítményi struktúra további bővítésével növelhető, hanem a tárolóegységek és a kapcsolódó infrastruktúra kialakítása a telephelyi adottságokhoz, illetve a jövőbeni igényekhez is rugalmasabban igazítható.

A kiégett fűtőelemeket tartalmazó fémkonténerek átmeneti tárolására a külföldi gyártók eltérő koncepciót alkalmaznak. A konténeres rendszer alapját a hermetikusan zárt, nagy szilárdságú fémkonténerek adják, amelyek egyszerre több kiégett fűtőelemköteg befogadására is alkalmasak.

A konténereket vagy közvetlenül helyezik el tárolásra kialakított épületben, csarnokban vagy vasbetonból készült külső felülsomagolást (overpack) alkalmaznak, azaz vasbetonból készült konténerekbe helyezik. Ezen vasbeton konténerek akár épület nélkül, fedetlenül is elhelyezhetők megfelelően kialakított tárolóterületen. Az ilyen rendszerek előnye, hogy

nem igényelnek nagyméretű épületet a tárolóegységek fölött.

A fémkonténerek sem feltétlenül kerülnek zárt csarnokba, léteznek olyan megoldások, ahol felszín alatti vagy részben földbe süllyesztett tárolóegységekben helyezik el őket. Az összetett mérnöki gátrendszer funkcióját elsősorban maga a hermetikusan zárt fémkonténer látja el, amelyet koncepciótól függően maga a tárolóépület, illetve szükség esetén egy külső felülsomagolás egészíthet ki. Ennek következtében a tárolócsarnokkal szemben támasztott mű-

szaki és biztonsági követelmények kevésbé szigorúak, egyszerűbb a kialakításuk, mint az MVDS épületé. A részben vagy teljesen felszín alá helyezett konténerek esetében a rendszer kihasználja a környező talaj természetes, nagyobb árnyékoló képességét és hőtechnikai tulajdonságait, valamint a külső veszélyeztető tényezőkkel szemben fokozottabb ellenállást képesek biztosítani és a területkihasználás is kedvezőbb lehet.

Ezek a megoldások tehát nagyobb telepítési rugalmasságot és egyszerűbb létesítménykialakítást, valamint kedvezőbb üzemeltetési és karbantartási feltételeket eredményeznek az MVDS technológiához képest. A konténeres tárolási rendszer további előnye, hogy a hermetikusan zárt, nagy mechanikai szilárdságú konténerek önmagukban is magas szintű védelmet nyújtanak a külső veszélyeztető eseményekkel – így például repülőgép-rázuhanással, földrengéssel és szélsőséges időjárási hatásokkal – szemben.

A fentiekből látható, hogy a konténeres tárolási rendszerek között lehetnek eltérések a műszaki megvalósíthatóság, a telepítés

módja, az üzemeltetési és állapotfenntartási tevékenységek tekintetében. Megfelelő rendszer kiválasztásával akár olyan telephelyi kialakítás is megvalósítható, amely lehetővé teszi különböző forrásból származó kiegészített üzemanyag – például a jelenlegi és jövőbeni atomerőművi blokkokból, illetve kutatóreaktorokból származó fűtőelemek – egységes kezelését. Ez a szinergia elősegítheti a különböző nukleáris létesítményekből származó kiegészített üzemanyag kezelésének összehangolását, az infrastruktúra és rendelkezésre álló tárolóterület hatékonyabb kihasználását, valamint az üzemeltetési tapasztalatok egységes alkalmazásával hozzájárulhat a még hatékonyabb és hosszú távon fenntartható rendszer kialakításához.

A konténeres tárolási megoldás bevezetése új lehetőségeket teremt a hazai kiegészített üzemanyag átmeneti tárolásban. A technológia nem csupán a szükséges tárolókapacitás biztosítására alkalmas, hanem nagyobb rugalmasságot kínál a tárolórendszer fokozatos bővítéséhez, valamint a jövőbeni változó igényekhez való alkalmazkodáshoz.

Egy gyártó két különböző típusú konténere. Forrás: Skoda

440/84. típusú konténer Forrás: Skoda

Egyesült királyságbeli Sizewell erőmű. Forrás: WNN

Svájci tároló. Forrás: zwilag.ch

Technológia az USA-ból. Forrás: Holtec

Az USA megoldása a részben földbe süllyesztett tárolásra. Forrás: Holtec

Ők oktatják majd az új blokkok üzemeltetőit

Vizsgát tettek június végén Oroszországban a Paks II.-es szimulátor instruktorok, Pakson pedig már épül a képzőközpont, ahol továbbadhatják ismereteiket az új erőmű majdani személyzetének.

Véget ért a magyar szimulátor instruktorok négyezer órás oroszországi képzése, amelynek elméleti része a Roszatom Műszaki Akadémiáján folyt. Gyakorlati tapasztalatokat az akadémia szentpétervári fióktelepének multifunkcionális szimulátorán, valamint a Leningrád Atomerőmű II. kiépítésén szereztek a szakemberek. Minden kurzust köztes értékelés követett, a program végén pedig – június 26-án – a záróvizsgát sikeresen teljesítők számára átadták a tanúsító oklevelet.

A szimulátor instruktorok fogják kiképezni a Paks II. Atomerőmű üzemeltető személyzetét, részt vesznek az oktatási program és a tananyag összeállításában, de még az ő felkészítésük sem ért véget: a jövőben további Paks II. specifikus képzések és átképzések várnak rájuk. A képzési program 2022-ben indult a Paks II. projektre vonatkozó szerződések keretében.

– Aki ma kijön az építési területre, láthatja, hogy mindkét munkagödörben gőzerővel folyik a munka és – miközben kollégáink Oroszországban tanulnak – elkezdődött az Oktató- és Szimulátorközpont építése is – mondta Szarvas

Krisztián, a Paks II. Atomerőmű Zrt. vezérigazgató-helyettese. Hozzátette: az instruktoroknak jelentős szerepük lesz abban, hogy az üzembe helyezéshez és az üzemeltetéshez megfelelő időben ren-

delkezésre álljanak a megfelelő szakemberek.

– Az instruktorok felelőssége nagy. Ők alapozzák meg az erőmű személyzetének gondolkodásmódját, szemléletét,

ők szolgálnak példaként.

Nekik nemcsak a szükséges tudást, műszaki ismereteket kell továbbadniuk, hanem a biztonsági kultúra alapelveit és a vállalat értékrendjét is – emelte ki Benedek Áron, a Paks II. Zrt. HR igazgatója.

– A saját instruktorok képzése kulcsfontosságú a Paks II. Atomerőmű jövőbeli operatív irányító szervezetének létrehozásához. A Roszatom Műszaki Akadémián képzett szakemberek már most olyan kompetenciákat sajátítottak el, amelyekre az erőművi blokkok üzembe helyezésének minden szakaszában szükség lesz – jelentette ki Vitalij Poljanyin, az Atomsztrójeexport vállalat alelnöke, a Paks II. Atomerőmű projekt igazgatója.

Az új blokkok szomszédságában épülő hatszintes Oktató- és Szimulátorközpont hasznos alapterülete 15 ezer négyzetméter lesz, a központban különböző szimulátorokon való-sághű szoftverek és hardverek segítségével kockázatmentesen lehet majd modellezni a normálüzemi és attól eltérő folyamatokat, ami rendkívül hasznos a leendő személyzet gyakorlati felkészítésében. A full scope szimulátor a blokkvezénylő valóságghű „másolata”, az analitikai szimulátor a készségek fejlesztését szolgálja érintőképes panelekkel. Az átrakógép-szimulátorra pedig azért van szükség, mert a meglévő blokkoktól eltérően a reaktorcsarnokban normálüzem alatt nem tudnak gyakorolni az üzemanyag-mozgatáshoz kapcsolódó feladatokat.

Értékes tapasztalatokat gyűjtöttek Oroszországban

Oroszországi szakmai tanulmányúton járt Kalocsa küldöttsége június végén. A program, mely során Moszkva, Obnyinszk, Murmanszk és Polyarnye Zori városokban jártak, rendkívül értékes szakmai és kulturális tapasztalatokat jelentett a delegáció számára.

Nukleáris energetika jövőjével foglalkozó nemzetközi konferencián vett részt, atomerőműbe látogatott és nukleáris ipart befogadó térség képviselőivel találkozott Kalocsa küldöttsége, mely egyhetes orosz tanulmányúton vett részt. Dr. Bagó Zoltán polgármester, dr. Vincze András alpolgármester és Koch István titkársági csoportvezető, valamint Kern Tatjana tolmács beszámolója szerint átfogó képet kaptak az orosz nukleáris energetika működéséről, a kapcsolódó iparágakról, a szakképzési rendszerről, valamint az ipari létesítmények és a helyi önkormányzatok együttműködésének gyakorlatáról.

A moszkvai programok során Oroszország történelmébe, kulturális örökségébe és művészeti értékeibe nyertek betekintést, míg az Obninsk NEW 2026 fórum, amelyen dr. Bagó Zoltán vett részt, a nemzetközi szakmai kapcsolatok bővítésére és a nukleáris iparág jövőjét meghatározó kérdések megismerésére biztosított lehetősé-

séget. A rendezvény, amely számos ország szakembereinek, tudományos kutatóinak, iparági vezetőinek és döntéshozóinak részvételével zajlott, a nukleáris energetika jövőjével, a nemzetközi együttműködések lehetőségeivel, valamint a fiatal szakemberek képzésével és az iparág fejlesztési irányival foglalkozott. Különösen nagy jelentőségű volt a személyes találkozás a Rosatom vezetésével, amely jól érzékeltette a nemzetközi szakmai együttműködések fontosságát. A murmanszki területen megvalósult programok során a térség gazdasági szerkezetét, a bányászati és vegyipari tevékenység jelentőségét, valamint a természeti adottságok turisztikai hasznosításának lehetőségeit ismerték meg.

A tanulmányút legfontosabb szakmai eseménye kétségkívül a Kola Atomerőmű meglátogatása volt, mely során a korszerű biztonsági rendszerek alkalmazásába, a radioaktív hulladék kezelésének innovatív megoldásaiba, valamint az üzemeltetés mindennapi gyakorlatába nyertek betekintést. – Különösen érdekes volt megismerni azt az új szilárdítási technológiát, amelynek alkalmazásával a folyékony radioaktív hulladék stabil, szilárd halmazállapotú formába alakítható. Az eljárás egyik legfontosabb előnye, hogy jelentősen csökkenti a véglegesen tárolandó hulladék

dék térfogatát, ezáltal gazdaságosabbá és biztonságosabbá teszi annak hosszú távú kezelését – emelte ki a delegáció vezetője, dr. Bagó Zoltán. A Kola Atomerőmű négy VVER-440 típusú reaktorblokkal rendelkezik, hasonlóan a Paksi Atomerőműhöz. A szakemberek ismertették, hogy az első két blokk a VVER-440 típus korábbi fejlesztési változatát képviseli, amely több műszaki megoldásában eltér a Pakson jelenleg üzemelő blokkoktól. A látogatás kiváló lehetőséget biztosított arra, hogy közvetlen összehasonlítást tehessenek a két atomerőmű műszaki kialakítása és üzemeltetési gyakorlata között.

Kiemelkedően hasznosnak bizonyult az erőmű vezetőivel folytatott szakmai egyeztetés,

amely során részletes képet kaptak az erőmű és Polyarnye Zori városának együttműködéséről, valamint a vállalat társadalmi felelősségvállalási programjairól – részletezte Kalocsa polgármestere.

Az Energetikai Kollégiumban tett látogatás tanulsága, hogy a nukleáris ipar hosszú távú működésének egyik alapfeltétele a magas színvonalú, gyakorlatorientált műszaki szakképzés. Az oktatási intézmény és az atomerőmű közötti szoros együttműködés biztosítja a jól képzett szakember-utánpótlást, amely hosszú távon is hozzájárul az üzembiztonság fenntartásához.

– A tanulmányút hozzájárult szakmai ismereteink bővítéséhez, a nemzetközi kapcsolatok erősítéséhez, valamint olyan tapasztalatok megszerzéséhez, amelyek a jövőben a hazai szakmai munkában és a kétoldali együttműködések fejlesztésében egyaránt eredményesen hasznosíthatók. A tanulmányút során szerzett tapasztalataink megerősítették, hogy a nukleáris energetika sikeres működésének alapját nem csupán a korszerű műszaki háttér jelenti, hanem az oktatás, a kutatás, az innováció, a társadalmi felelősségvállalás és a helyi közösségekkel kialakított partnerség is – összegezte dr. Bagó Zoltán.

Elhivatott szakemberek az idősellátásban

Ahogy idősödik a társadalom, egyre jobban előtérbe kerül az idősellátás kérdése. Azok a családok, amelyek számára ez megoldhatatlan feladatot jelent, segítséget kaphatnak az otthonápolásban vagy választhatják a bentlakásos ellátást. Idősellátással foglalkozó körképünkben a kalocsai, paksi ellátásba nyerhetnek bepillantást.

Kalocsa Város Önkormányzata Szociális Központja az önkormányzati alapellátáson túl idősök otthonát is működtet. Rumi László igazgató és a szociális szakellátás vezetője, Kisáné Nyárasdi Nóra készséggel beszél az eredményekről és a nehézségekről. A két telephelyen működő, összesen 117 férőhelyes idősök otthonában természetesen telt ház van, a várólistán 130-an szerepelnek. Habár a fenntartó a kalocsai önkormányzat, az ellátási terület országos, bárholnan lehet jelentkezni, bekerülni. Feltéve, ha a fizikai és mentális állapot ezt indokolja.

Nóra 27 éve dolgozik ezen a szakterületen, ő mesél arról, hogy régen kirándultak, sütögettek, aktívak voltak a lakók, de ma már fel sem vehetik azokat, akik erre képesek. 2008-tól kötelező a gondozási szükséglet vizsgálata, azaz szigorú pontrendszer alapján meghatározzák, hogy képes-e valaki az öngondoskodásra. A cél az, hogy a lehető leghosszabb ideig saját környezetben történjen az ápolás, de valójában kapacitás sincs arra, hogy felvegyék az

öngondoskodásra képes jelentkezőket. Az ellátottak többsége nagyon idős, a legidősebb 102 éves, sok közöttük a demenciával élő, a kerekesszékes, de megfigyelhető az is, hogy az Alzheimeres, demens betegek-nél sok a viszonylag fiatal, a legfiatalabb csupán 57 éves. Az intézmény vezetői azt mondják, ma már olyanokat nem tudnak fogadni, akik azt mondják, megöregedtek, egyedül vannak, szeretnének társaságot, sőt a lakóik jó része egyenesen a kórházból érkezik. Éppen ezért egyre nehezebb az ellátásuk, fizikailag és mentálisan is próbára teszi az ápolókat. – A munkaerő-utánpótlás

borzasztó nehéz, iszonyú nagy a különbség a béreket illetően az egészségügyben és a szociális szférában. Nem tudunk versenyezni. Egy lehetőségünk van, mi felvesszük azokat a jelentkezőket is, akik fél- vagy egyéves képzést végeznek – mondja Rumi László. Aki tényleg szeretné ezt a hivatást folytatni, azok a régi, ízig-vepig ápoló kollégáktól tanulhatnak. Nórának felnőttképzésben részt vevő oktatóként is van rálátása. – Már az első kérdésnél

eldől, hogy számíthatunk-e hosszú távon valakire. Ha azt mondja, hogy azért jött a képzésre, mert ingyenes, belőle nem lesz munkatársunk – osztja meg tapasztalatait. Egyébként néhány híján százan dolgoznak az intézményben, a dolgozók közel fele – akik az időseket ápolják – tizenkét órás műszakban. És – bármennyire elszomorító is a lakók állapota – mindent elkövetnek, hogy a napjaik tartalmasak legyenek. Széles a skálája a programoknak az imaórától a cukrászdalátogatásig és a meszesi Duna-parton sült halazásig. Az intézmény és annak rendezvényei is nyitottak, várják a családtagokat, de ebben egyelőre nem járnak túl nagy sikerrel. – Nagyon aktívak a kolléganőim, de nehéz a családtagokat becsalogatni, pedig, ha egy idős ember a családot nem érzi maga mellett, annak fáj a lelke, romlik az állapota – mutat rá Kisáné Nyárasdi Nóra. Rumi László hozzáteszi, ha az elhivatott kollégákat szeretnék a pályán tartani, pótolni, a legfontosabb, hogy megtörténjen a bérrendezés. A kiégés ettől függetlenül is komoly veszély, ezt véleménye szerint úgy lehet elkerülni, ha jól kijelölik és megtartják a határokat a munka és magánélet között.

Ezzel a paksi önkormányzat által fenntartott Életfa Otthon vezetője is egyetért. – Nem várom el a kollégáimtól, hogy munkaidőn túl is velünk éljenek, én is igyekszem megtartani a határokat, mert kell olyan háttér, amiből táplálkozni lehet – mondja Ferenczi Ildikó. Szavaiból kiderül, hogy náluk – hála az önkormányzat által biztosított pluszforrásnak – az ápolói, gondozói létszám a jogszabály által előírt 24 helyett 32 fő. – Sokat kell rajta dolgozni, de nincs szakemberutánpótlás-gond. Nagyon sok munkatársam továbbképezte magát. Az önkormányzat jóvoltából tudunk velük tanulmányi szerződést kötni.

Olyan sikereket könyvelhetünk el, hogy mindig van tanulónk, s vannak olyan magasan képzett munkatársaim, akik át tudják adni a tudásukat – árulta el. Hozzáfűzte, hogy az intézmény által biztosított körülmények is kiemelkedők annak ellenére, hogy az épület eredetileg bölcsődéként funkcionált. Egyéb tekintetben a paksi idősok otthonában is ugyanazok a tendenciák: nő az átlagéletkor és romlik az egészségügyi állapot, a lakók fele ma már demenciával él. 2023-ban alakítottak ki egy demens részleget, ahol nagyobb biztonságot tudnak garantálni számukra. Az Életfa Otthonba csak paksi állandó lakcímmel rendelkezők nyerhetnek felvételt. A várólistán – kimondani is sok – 280-an szerepelnek, de mint Ildikó kifejti, azok, akik azonnal beköltöznének, egy otthonnyian, azaz körülbelül 80-90-en vannak. Arra törekszenek, hogy a lakókkal elfeledtessék azt, hogy őket „bedugták” egy otthonba, s tartalmassá tegyék számukra a hétköznapiakat. Az Életfa is nyitott, várják a hozzátartozókat, illetve bárkit, hiszen mindenki potenciális érintett. De e téren Ferenczi Ildikó sem tud sikerekről beszámolni, pedig – mint rámutat –, aki elfogadja az invitálásukat, betekintést nyer az ott végzett munkába, megismerheti az idősellátás jó gyakorla-

– A legnehezebb beismernie egy egész életében aktív, tevékeny embernek azt, hogy segítségre, ellátásra szorul – fogalmaz a Paksi Többcélú Kistérségi Társulás által működtetett Paks Kistérségi Szociális Központ igazgatója. Borbás László azt mondja, legtöbbször valóban csak a szakellátásban látják a segítséget, pedig az alapellátás által nyújtott szolgálta-

kiváló lehetőség, akik még képesek az önellátásra, de társaságra, odafigyelésre vágnak. A kínálatból a legismertebb a szociális étkeztetés, ez Pakson 2-300 embert érint, de a teljes ellátási területen, ami húsz települést foglal magába, meghaladja az ezret. Ezenfelül lehet segítséget kérni szállításban, személyi higiéniaiában vagy éppen bevásárlásban. A házi segítségnyújtás lényege, hogy az önálló életvitel fenntartása érdekében az igénylő saját lakóköznyezetében végzik a gondozást, ami kiterjed mosdatástól, a bőrápoláson át a gyógyszeradagolásig. Kéri, hogy, akinek segítségre van szüksége, jelentkezzen, de várják a jelzést, akár névtelenül is azoktól, akik a környezetükben tudnak segítségre szoruló idős emberről. Ezzel együtt – mint hozzátette – az ellátás feltétele, hogy az abban részesülő azt igényelje.

Borbás László véleménye szerint a rendszerből hiányzik az a fajta bentlakásos lehetőség – például nyugdíjsház –, ami előszobája lehetne az idősok otthonának. Nagy potenciált lát a korosztályok közötti együttműködésben, amit jól szemléltet az általuk foglalkoztatott diákmunkások és idősok közötti kapcsolat. A szociális központ, hiába vannak kiváló szakemberek, s végzik a munkájukat szakszerűen, az ebben az élethelyzetben sokszor szintén gondot okozó magányt nem tudja enyhíteni. – Ebben a civil szervezetek, nyugdíjasklubok, nótá- és kertbarát körök játszanak fontos szerepet, kiegészítve az önkormányzati és állami ellátást – összegzi a központ vezetője.

taik, apró praktikáit, és kevésbé éri felkészületlenül, ha családtagjának fizikai vagy mentális állapota romlik. A megannyi program közül az intézményvezető kiemelte az Apropó Színjátszó Egyesület idősokkal, demenciával foglalkozó előadásorozatát. Felhívta a figyelmet arra is, hogy aki már nem képes egyedül gondoskodni idős hozzátartozójáról, vegye figyelembe azt, hogy nem az otthon az egyetlen megoldás.

tások is megkönnyítik az idősok hétköznapijait, ráadásul ez minden önkormányzat számára kötelező feladat. – Ez olyan, mint egy svédasztal, mindenki azt választ, amire szüksége van. A szolgáltatások szolid áron vagy éppen ingyenesen érhetők el – ilyen például Pakson az idősok napközije, ahol nem kell térítési díjat fizetni, ezt az ellátást az önkormányzat díjmentesen biztosítja – tájékoztat az igazgató. Hozzáteszi, a napközi azoknak

Új eszköz segíti a holtágak karbantartását

Munkába állt az a csaknem százmillió forint értékű, többfunkciós vízfelület-karbantartó berendezés, amelyet Fadd, Tolna és Bogyiszló önkormányzata közös, a Versenyképes Járások Programban támogatott pályázatból vásárolt. A speciális munkagép nádvágásra, a hínár eltávolítására, valamint az iszap kezelésére is alkalmas.

– Olyan eszközzel gazdagodtunk, amelyre régóta nagy szükség volt. Segítségével a korábbinál rendszeresebben, tervezettebben és hatékonyabban gondoskodhatunk vízfelületeink állapotáról – mondta Bordács József, Fadd polgármestere. A berendezést

két, erre a feladatra kiképzett szakember kezeli. Munkájuk ezentúl mindhárom érintett település holtágaira kiterjed. A nyári hónapokban elsősorban a túlzott hínárnövekedés visszaszorítása a cél, télen a nád vágása. Az iszap kezelése ugyanakkor egész évben szükséges, így a berendezés ezen a területen is folyamatos segítséget jelent. Az új eszköz nemcsak hatékonyabbá, hanem tervezhetőbbé is teszi a holtágak rendszeres gondozását. Használatával javítható a vízfelületek állapota, mérsékelhető a növényzet túlburjánzása, és hosszabb távon is megőrizhetők a holtágak ökológiai,

turisztikai és közösségi értékei. Bordács József hangsúlyozta: bár a berendezés komoly előrelépést jelent, önmagában nem old meg minden problémát. Az amur természetes módon fogyasztja a hínárt, de telepítésére a jelenlegi szabályozás nem ad lehetőséget, ezért kezdeményezik, hogy legalább a holtágak esetében engedélyezzék.

– A közös beszerzés jól példázza, hogy a települések együttműködésével olyan nagy értékű fejlesztések is megvalósulhatnak, amelyek hosszú távon az egész térség természeti környezetének megővését szolgálják – összegezte Bordács József.

Dunaszentbenedek várja a fiatalokat

Az eddigieknél nagyobb hangsúlyt helyez a településmarketingre Dunaszentbenedek Önkormányzata. Ennek szellemében készült el a község honlapja. – Szeretnénk megállítani a népesség csökkenését. Elidősödött a település, sok az üres ház. Kell egy kis reklám a világhálón, hogy a fiatalok könnyebben felfedezzenek minket. Nagyon jó adottságai vannak a falunak: van egészségházunk, fogorvosunk, rendszerben vannak a gyermekintézményeink, van vadásztársaságunk, sportegyesületünk – sorolta Vargyas László. A polgármester elmondta, a legnagyobb érték az összetartó közösség. A Duna-part pedig, mint mondta, egy gyöngyszem, a homokpadok sokakat csábítanak pihenésre, az ártéri erdők sétára. A benedeki partszakasz nyaranta tele van sátorozókkal, sokan lakókocsikkal települnek le. A Pillangó büfé rendszeresen szervez programokat, a szezonzt pörköltfőző verseny nyitja, halászléfőző verseny zárja. – A meder adottságai miatt nehezen tudnak kikötni a hajók, ezért nagyon szeretnénk egy mobilstéget, a faluban pedig egy vendégházat szeret-

nénk kialakítani, ha sikerült forrást találnunk – vázolta a polgármester. Hozzátette, ez utóbbi nemcsak a dunai, hanem a

kerékpárturizmust is szeretné kiszolgálni, hiszen a Dunaszentbenedek az Eurovelo kerékpárút vonalába esik.

Példaértékű összefogás Györkönyben

Hatalmas tűz keletkezett július elején a györkönyi Köhler tehenészetben, több mint 1500 körbála kapott lángra. Az oltásban a györkönyi önkéntes tűzoltók mellett kilenc hivatásos egység vett részt, akik

hez sok önkéntes is csatlakozott. A helyi, környékbeli gazdák lajtos traktorokkal, munkagépekkel segítettek. Az asszonyok finom süteményekkel látták el az oltásban résztvevő mintegy 40-50 főt. – A tüzeset megmutatta a györkönyi közösség összetartó erejét – mondta Schweigert György. A polgármester arról is beszámolt, hogy heroikus küzdelemben, több mint 36 óra után sikerült megfékezni a lángokat, megakadályozni, hogy a tűz áterjedjen a környező épületekre, és az állatok is sértetlenül vészelték át a katasztrófát.

Közel kétszáz szarvasmarha egész éves szálatakarmánya megsemmisült, ezért a helybeliek és a megyei agrárkamara is összefogást, segítséget kért. Köhler Péter, az 1990 óta működő családi gazdaság vezetője azt mondta, nagyon jó érzéssel fogadták a helyből, környékből, távolabbról érkező segítséget. – Kaptunk felajánlást Cecéről,

Dunaszentgyörgyről, Bátaszékről, de még Békés megyéből is – sorolta. Akadtak, akik kaszálójukat, mások már a betakarított takarmányt ajánlották fel, sőt még pénzt is akartak gyűjteni, de ezt köszönettel visszautasították. – Nem vagyunk betegek, nem az otthonunk veszett oda, kértük, hogy pénzt ne gyűjtsenek, a takarmányért viszont nagyon hálásak vagyunk – mondta Köhler Péter. A kárt 40-50 millió forintba becsülik, s mivel nem maradt elég takarmány, a bikáikon is túl kell adniuk, a 180 tehenet viszont szeretnék megtartani, mert, mint a tehenészet vezetője hangsúlyozta, sokat dolgoztak az állomány fejlesztésén. Arra is kitért, hogy a tejtermelésre nem járnak jó idők, a felvásárlási ár az elmúlt hónapokban még az önköltséget sem érte el. – De nem adjuk fel, ezzel foglalkozik az egész család és van hét alkalmazottunk is – mondta Köhler Péter.

Uszód vendégei voltak

A Kalocsán mentőtisztként tevékenykedő Kissné Szücs Anita tematikájában és technikai megvalósításában is változatos kiállításának megnyitójával indult el idén a Benedek Péter Képzőművészeti Alkotótábor Uszódon. Az ország különböző pontjairól érkezett alkotók mellett külhoni és külföldi résztvevői is voltak, összesen tizenöten, tudtuk meg Bedi Gyulától. Uszód polgármestere elmondta, hogy 2006-ban született a tábor és eltekintve a covid miatti kényszerű szünetről, rendszeresen megtartják. Az önkormányzat vendégül látja az alkotókat: szállást, ellátást biztosít számukra. – Megújuláson esik át az alkotótáborunk, mert idén érkeztek hozzánk határon túlról is alkotók, erdélyi magyarok és román képzőművészek. Nemcsak festők, hanem szobrászok és fotósok is a vendégeink voltak. Nincs kifejezett tematika, de azt kérjük mindenkitől, hogy dolgozzon fel uszódi témát – mondta Bedi Gyula polgármester, aki fotóművészként maga is

bekapcsolódott a tábor életébe. Arról is beszámolt, hogy természetesen a közönség is megismerheti minden alkalommal az amatőr művészek munkájának eredményét, hiszen mindenki megajándékozza a települést egy-egy itt született alkotással.

A festmények, fotók, szobrok Uszód közintézményeit ékesítik vagy jótékonytársadalmi célt szolgálnak. A nagyközönség ezúttal is a Kapugálériában rendezett és falunapon megnyílt tárlaton nyerhetett betekintést a vendégalkotók munkásságába.

Hírek röviden

Összefogás Géderlakon

Néhány héttel ezelőtt súlyos csapás ért egy géderlaki családot, leégett az otthonuk. Megsegítésükre Nagy Renáta, Posztobányiné Mundi Nikolett és Radics-Lakatos Gabriella jótekonysági vásárt szervezett a Millenniumi Emlékparkban. A faluban élők példa nélküli összefogásról tettek tanúbizonyságot, többen a rendezvény támogatásával, mások felajánlásokkal, süteménnyel, a Foktői Hagyományőrző Néptáncgyűttes, a Géderlaki Népművészeti és Kulturális Egyesület gyermekcsoportja és a dunapataji Fényes Csillag Citerazenekar műsorral tette gazdagabbá a programot. A jótekonysági vásáron több százezer forint gyűlt össze. A károsult család tagjai hálás szívvel mondtak köszönetet az összefogásért és segítségnyújtásért.

Száz gyermeket támogatnak

Minden géderlaki gyermek kap tanévközi támogatást a község önkormányzatától. Nagy László polgármester szerint minden család számára komoly anyagi terhet jelent az óvoda- és iskolakezdés, ezért függetlenül attól, hogy helyi intézménybe járnak-e a gyerekek, támogatást nyújtanak számukra. Ezért csupán intézménylátogatási igazolást kérnek, jövedelemigazolást nem. Az összeg öt- és húsz ezer forint között fokozatosan emelkedik. Idén hozzávetőleg száz gyermeket, fiatalot támogatnak, erre a célra valamivel több mint másfél millió forintot fordítanak.

Rajzpályázatot hirdetett a kalocsai kórház

A kalocsai kórház fennállásának kétszáz éves jubileuma alkalmából rajzpályázatot hirdet „Milyennek képzeled a kalocsai kórházat 50 év múlva?” mottóval. A pályázaton bárki részt vehet szabadon választott technikával készült A4-es méretű pályamunkával.

Az elkészült műveket a kalocsai kórház főbejáratánál található Betegirányítási Irodánál lehet leadni 2026. szeptember 30-ig. A legszebb alkotásokat díjazzák és kiállításon mutatják be a nagyközönségnek.

Művésztelep Foktőn

Tíz napon át kínált betekintést a művészetek világába az Elemek Egyesület nyári művésztelepe, amelynek a Foktői Művelődési Központ adott otthont. Az alkotómunka a labirintus és a mozgás szabadsága tematika köré épült. A Relatív Realitás nevet viselő eseménysorozat keretében délelőttönként szabad műhelymunka zajlott, délutánonként, esténként pedig kiváló programok sora várta az érdeklődőket. – Köszönjük az előadóknak és workshopot tartóknak, mert mindenkitől olyan élményt kaptunk, amiből rengeteget tanultunk. Több résztvevővel jövőbeli együttműködések fogalmazódtak meg, ugyanis egyértelművé vált, hogy van igény a tudásmegosztásra. A sok esemény mellett sikerült helyet biztosítanunk a csendes alkotásra is, számtalan műalkotás született. Fotók, sokszorosító grafikai nyomatok, szobrok öltöttek formát a telep ideje alatt – összegezték a szervezők.

Gyerektáborok Dunaszentgyörgyön

Július közepén 42 gyermek tölthetett tartalmasan öt napot a Dunaszentgyörgyi Református Egyházközség több mint húszéves múltra visszatekintő hittantáborában. A gyerekek délelőttönként és napzáráskor játékos bibliafoglalkozáson vettek részt, napközben kézműves foglalkozásokkal, játékkal, sporttal, tánccal töltötték az időt, illetve Óbányára kirán-

dultak. A tábor lebonyolításában a gyülekezet tagjai segédkeztek.

Rekordlétszám volt idén a Dunaszentgyörgyi Önkéntes Tűzoltó Egyesület tűzoltótáborában, amelyet harmadik alkalommal tartottak meg 6-13 évesek számára. A 72 gyermek számára játékos elméleti és gyakorlati oktatásokat szerveztek a tűzoltás témakörében. A programokat kutyás rendőr bemutató, drónozás, íjászkodás, kézműveskedés, ugrálóvár, számháború színesítette. Az M6 Autópálya Mérnökség is vendégül látta a csapatot, a Paksi FC labdarúgói pedig meglátogatták és a futballpályán megmozgatták őket. Zárásként a táborozók népes közönség előtt mutatták be szerelési gyakorlatukat.

A szervezők – mint Májlikné Németh Szilvia polgármester hangsúlyozta – hála-jukat fejezik ki a helyi civil szervezetek, vállalkozók, magánszemélyek felé, akik hozzájárultak a táborok sikeréhez, a gyermekek öröméhez.

Lovasnap Dunaszentbenedeken

Sikeresen lezajlott a Dunaszentbenedeki Lovasnap – IV. Vargyas Mihály Emlékverseny, ahol hagyományőrző műsorok, finom ételek, családi programok és izgalmas versenyek várták a résztvevőket egész nap. A fogathajtó és lovas ügyességi versenyeken számos kiváló teljesítményt láthatott a közönség, emellett nagy sikert aratott a Benedekvágtá, a csikós be-

mutató, valamint a Dunaszentbenedeki Hagyományörző Néptáncsoport és a Marosmagyarói Csurgó Néptáncgyűttes fellépése is. A lovasnapon részt vett a marosmagyarói küldöttség is. A testvérvárosi vendégekkel közös kirándulást szerveztek Villánykövesdre, élménypincelátogatáson vettek részt Palkonyán, hajóztak a Dráván, esténként pedig jó hangulatú beszélgetések és közös programok tették teljessé az együtt töltött időt.

Alkotótábor Ordason

Civil kezdeményezésre indult 2004-ben az Ordasi Alkotótábor. Az idei már a huszonharmadik alkalom volt, hogy helyből, a környékről és az ország távolabbi szegleteiből (Visegrádról, Kiskunfélegyházáról, Bajáról, Budapestről, Ürömről, Kunfehértóról) összegyűltek alkotók, ezúttal tizenhatan. – Kánikula, előadás, filmvetítés, jóízű beszélgetések, töretlen alkotókedv, sok elkészült mű. Ha néhány szóban kellene összefoglalni, talán ezek adnák vissza legjobban a hét hangulatát – mondta az alkotótábor ötletgazdája, szervezője, motorja, Zsigmond Enikő, a település jelenlegi alpolgármestere.

Vasárnapi ráhangolódással indult az alkotóhét, aztán hétfőtől a falu utcáin, a templomkertben, a Duna-parton, a faluházban mappákkal, festőállvánnyal felszerelkezett, festő-rajzoló idegenekkel találkozhattak az ordasiak. Azaz ahogy idegenekkel, hiszen a táborlakók közül

nem egy már a kezdetektől részt vesz ezen az alkotóhéten.

A táborzárásra szép számmal sorakoztak a munkák a tábor bázisául szolgáló faluházban, melyek mind-mind az idei ordasi nyár egy-egy pillanatának lenyomatai. Belőlük ízelítőt bárki kaphat majd az ordasi falunapok szombatján, augusztus 22-én 11.45 órakor az ordasi faluházban nyíló kiállításon.

Paks gondoskodik a melegvízellátásról

Paks város önkormányzata az atomerőmű teljesítményének csökkenése és a várost esetlegesen érintő melegvíz-hiány miatt azonnal felmérte a helyzetet és intézkedéseket tett. Heringes Anita polgármester szerint a paksiak szeretik az

atomerőművet, számukra nemcsak műszaki, gazdasági, hanem érzelmi kérdés is a mostani helyzet.

Lapzártánkig nem volt fennakadás a paksi lakótelep melegvíz-ellátásában, mert egy turbina még működött. Az ellátás abban az esetben kerül csak veszélybe egy-két nap elteltével, ha az atomerőmű egyetlen blokkja sem termel energiát, hisz az ott keletkező gőz fűti a vizet. Heringes Anita polgármester a nepszava.hu-nak adott interjújában mondta el, hogy az önkormányzat a kritikusnak látott helyzetben azonnal kapcsolatba lépett a helyi regionális vízszolgáltatóval (Mezőföld Vízközmű) és az erőművel is, hogy adott esetben azonnali alternatív és átmeneti megoldás álljon a lakosság rendelkezésére. Felmérték, hogy mely városi intézmények nem az erőműtől kapják a meleg vizet. Az Életfa Idősek Otthonában és a közétkeztetést ellátó intézményekben villanybojlereket szereltek fel, és úgynevezett rendezvénykonténereket állítottak fel az ASE Csarnoknál, ezekben lehet zuhanyozni szükség esetén. A polgármester emlékeztetett rá, hogy a kormányfő bejelentette: dolgoznak ennek a problémának a hosszú távon történő megoldásán is.

– A város számára pedig, bármennyire is furán hangzik, mindaz, ami most is történik, érzelmi kérdés is, mi szeretjük az atomerőművet – fogalmazott. Elmondta, hogy most mindenki a vízmű, a Mavir és az erőmű oldalát nézi, hogy pontosan tudják, hány centinél áll a Duna, milyen teljesítményen működik a blokk, honnan kapnak áramot, és hová továbbítanak éppen energiát. A polgármester hozzátette, fontos, hogy lesz-e elegendő energia Magyarország teljes energiaellátásának a biztosítására. Ezért meg kell oldani a működő erőmű hűtését és szükség van az új blokkok megépítésére.

KALOCSA

PAKS

GÉDERLAK

TENGELIC

GYÖRKÖNY

MADOCSA

USZÓD

DUNASZENTBENEDEK

GERJEN

ORDAS

FOKTŐ

DUNASZENTGYÖRGY

DUNAPATAJ

FADD

BÁTYA

PUSZTAHENCSE

IMPRESSZUM

A Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás lapja

Postacím: 6300 Kalocsa, Szent István út 35.

E-mail: titkarsag@kalocsa.hu; honlap: www.teit.hu

Felelős kiadó: dr. Bagó Zoltán, a TEIT elnöke

Nyomda: Kerényi Nyomda, Szekszárd

Megjelenik kéthavonta Pakson és környékén 22 000 példányban